

KONGRESS 2024

PROPOSITION:

- Förändrat antal kongressledamöter

MOTIONER:

- Kongressdelegater
- Ändrad lednings/beslutsstruktur M Sverige
- Endast kongressledamöter rösträtt på kongressen
- Gällande ändring av stadgarna för M Sverige, 4 kap, 4.2 st 1 och st 4
- Fyllnadsval av kongressledamöter

PROPOSITION

Stadgeändring: Förändrat antal kongressledamöter

Kongressen

Kongressen är M Sveriges högsta beslutande organ. Kongressen har i uppgift att dels titta bakåt och granska tidigare periods verksamhet och förvaltning, dels blicka framåt och besluta om de förslag som väckts gällande M Sveriges framtid. Det är när kongressen samlas som politiken formas och färdriktningen beslutas. Kongressen väljer bland annat styrelse, som leder verksamheten när kongressen inte är samlad.

Demokrati

I M Sverige finns det möjlighet för alla medlemmar som fyllt 18 år att kandidera till kongressledamot i den egna valkretsen.

Demokratin är viktig. Alla medlemmar i M Sverige ska kunna rösta på en kandidat och sedan bli representerad i kongressen av den eller de kandidater som fått flest röster inom valkretsen.

M Sverige har valt att använda valkretsar som motsvarar riksdagsvalkretsarna, vilka det finns 29 av i Sverige. Detta då det underlättar möjligheten att definiera hur många medlemmar som bor inom respektive valkrets och således också hur många mandat varje valkrets ska representeras med.

I dag bereder valberedningen nominering av ledamöter till kongressen. Inför rekryteringar har stort arbete lagts ner för att öka intresset från medlemmar att nominera sig själv eller någon annan medlem. Trots detta finns det valkretsar (en tredjedel av samtliga kretsar) med färre nominerade än antalet mandat. Detta gör att medlemmar i dessa valkretsar inte blir representerade fullt ut, då platser står tomma. Av totalt 29 valkretsar blev det i praktiken inget val i 16 valkretsar utan endast fastställande av de som nominerats.

Dessutom saknar mer än hälften av alla valkretsar ersättare, vilket får motsvarande

konsekvens om någon ordinarie kongressledamot får förhinder att delta på kongress eller av någon anledning avgår (se stadgar § 5.3 för giltiga anledningar). Detta resulterar i ytterligare tomma stolar på kongressen, med försvagad demokrati som konsekvens.

Under föregående mandatperiod avgick 18 valda ledamöter av olika skäl innan kongressen 2023. Att någon slutar är normalt, dock försvagas demokratin om ersättare till dessa saknas.

Ett stort intresse för kongressen med många nominerade vore det bästa. Men om det framöver blir lika utmanande som hittills att hitta medlemmar som vill ingå i kongressen, bör det totala antalet ledamöter minska för att stärka demokratin.

Ekonomi

M Sverige har länge haft stora ekonomiska utmaningar. Förbundsstyrelsen har vidtagit åtgärder, både på kort och lång sikt, för att få ekonomin i balans. Vid föregående stadgeändring år 2020, ändrades antalet styrelseledamöter från 10 till 8. Att minska kostnaden för kongressen bidrar även till att nå en ekonomi i balans över tid. Färre ledamöter innebär lägre kostnad.

Trots detta är ekonomin i sig inte den faktor som har störst betydelse. Demokrati och möjlighet att driva kongress är av största vikt för vår framtid. Däremot behöver antalet kongressledamöter ses över så att de står i proportion till organisationens storlek. Nuvarande antal på 85 kongressledamöter tillkom när organisationen hade dubbelt så många medlemmar som i dag. Med färre medlemmar i organisationen är det rimligt att även kongressens storlek anpassas. Som jämförelse kan nämnas att antalet förtroendevalda i Sveriges kommuner sjunkit stadigt de senaste åren, detta dels för att begränsa kostnaderna samtidigt som demokratin varit i fokus.

Gemenskap

Som ett led i att alla medlemmar ska ha en representant från sin valkrets i kongressen, föreslås oförändrat att alla valkretsar erhåller minst ett mandat. Om valkretsen inte tilldelas ett mandat i kraft av antal medlemmar, erhåller valkretsen ett så kallat garantimandat (stadgar 5 kap., 5.1 stycke 4).

Att bli färre betyder inte mindre gemenskap. Tvärtom kan nätverkandet öka när vi ses, inte minst när motioner diskuteras vartannat år.

Förslag

Förbundsstyrelsen är enig gällande förslaget kring ny stadgelydelse. Under tiden som förslaget togs fram har hänsyn tagits till synpunkter från tidigare kongresser, när minskat antal kongress-ledamöter både föreslagits och diskuterats.

Antalet ledamöter har diskuterats och värderats, där förslaget på 58 ledamöter ansågs bäst utifrån det demokratiska perspektivet.

Att antalet föreslås vara 58 beror på att hälften av ombuden (29) då blir fasta, ett per valkrets för att garantera att samtliga valkretsar blir representerade. De resterande 29 fördelas utifrån antalet medlemmar i valkretsarna och bidrar till att proportionaliteten upprätthålls.

FÖRBUNDSSTYRELSEN FÖRESLÅR KONGRESSEN BESLUTA

**att stadgarna 4 kap. Kongressen,
4.1 stycke 3**

nuvarande stadgelydelse:

Kongressen består av 85 valda kongressledamöter samt förbundsstyrelsens valda ledamöter.

förslag ny stadgelydelse:

Kongressen består av 58 valda kongressledamöter samt förbundsstyrelsens valda ledamöter.

**att stadgarna 5 kap. Val till kongress,
5.1 stycke 3**

nuvarande stadgelydelse:

Fördelningen mellan valkretsarna av de 85 kongressledamöterna sker enligt den av riksdagen vid var tid beslutade metoden för mandatfördelning i riksdagsval (jämkade uddatalsmetoden).

förslag ny stadgelydelse:

Fördelningen mellan valkretsarna av de 58 kongressledamöterna sker enligt den av riksdagen vid var tid beslutade metoden för mandatfördelning i riksdagsval (jämkade uddatalsmetoden).

Motion 2

Kongressdelegater

M-Sverige är en medlemsorganisation som ska driva och bevaka M-medlemmarnas och bilisternas särintressen.

Det beslutande organet är M-kongressen. Det finns en huvudstyrelse och ett kansli som genomför kongressbeslut och driver bilisternas särintressen samt servar medlemmar, klubbar och avdelningar.

Medlemmarna är organiserade genom lokala klubbar/avdelningar som vid årsmöten väljer styrelse och ordförande i respektive klubb/avdelning.

Kongressdelegater väljs bland M medlemmarna vart annat år med en mandatperiod av två år.

M-Sverige är en opolitisk organisation med medlemmar/volontärer spridda över Sverige i lokala klubbar och avdelningar.

Det förekommer i nuvarande system att flera klubbar och avdelningar inte finns representerade bland kongressledamöterna vilket gör att beslutsunderlaget försämras och återkoppling av information och beslut inte kommer klubbar och avdelningar till del.

Som M-medlem yrkar jag därför att M-kongressen 2024 ger styrelsen för M Sverige i uppdrag:

Att ändra i stadgarna så att det alltid ska finnas en representant och en suppleant från varje M-klubb/avdelning till kongressen, som väljs av den lokala klubbstyrelsen/avdelningen.

Att fördela resterande platser till kongressen i enlighet med nuvarande fördelningsnyckel

Att minska antalet valbara kongressledamöter till 60 stycken inkl. klubbar och avdelningar.

Att M:s Huvudstyrelse och kanslipersonal som har till uppgift att verkställa kongressbesluten inte har rösträtt vid kongressen gällande motionshanteringen.

Jan Björklund

Motion 3

Ändrad lednings/beslutsstruktur M Sverige

Bakgrund:

Historiskt har föreningens kongress, som för närvarande består av 85 ledamöter representerade 29 valkretsar, varit styrande för verksamheten, samt för val av förbundsstyrelse och beviljande av ansvarsfrihet för genomförd verksamhet. Endast 40 (47%) av valda kongressledamöter, deltog i digitala kongressen 2023. I nuvarande system finns klubbar/ avdelningar som saknar kongressombud eller kännedom om dessa och under senaste mandatperioden har 18 ledamöter fallit bort. Svårigheter att rekrytera kvalificerade och ansvarstagande kongressledamöter synes enligt valberedningens ordförande föreligga (referens; ordförandemötet april 2023). Detta synes särskilt allvarligt, eftersom verksamheten då styrs av personer med i vissa fall begränsat engagemang och bristande kunskap om organisationens verksamhet.

Senaste 2-4 årens katastrofala ekonomiska utfall av verksamheten, med som värst flera tiotals miljoner kronor i årligt minusresultat i driften, förskräcker. Vårt betydande kapital (90 Miljoner kronor för ett decennium sedan) är till stor del förbrukat. Detta inger misstanke om icke välgrundade beslut, som snabbt drivit föreningen mot ekonomisk kollaps. Indikation på insikt av behovet att begränsa utgifterna finns i "särskilt yrkande" från vissa kongressledamöter och beslut i paragraf 16 i protokollet från kongressen 2023. Trots verksamhetsförlusten på cirka tjugo miljoner kronor beviljades ansvarsfrihet för styrelsen av en majoritet (80%) av kongressledamöterna – åtta av 40 närvarande röstade emot. Sammantaget synes således kongressens funktion som högsta beslutande organ ha varit otillfredsställande och genom ansvarslösa beslut bidragit till att snabbt driva föreningen mot ekonomisk undergång.

I klubbar och avdelningar som är geografiskt spridda över 29 områden i landet finns de mest engagerade och ansvarsfulla personerna, som har nära kontakt med verksamheten. Denna struktur synes uppfylla påståendet presenterat på hemsidan och i annan kommunikation från M Sverige att M Sverige "är en organisation som styrs och finansieras av våra medlemmar". Vore således logiskt att klubbarna/avdelningarna utövar den styrande funktionen, istället för någon imaginär avbild av befolkningens fördelning vid val till Riksdagen (= nuvarande kongressen). Något kompetenskrav verkar inte finnas.

Vi föreslår följande:

För att förbättra kommunikation, ansvarstagande och styrning av verksamheten, samt minska kostnader och sårbarhet, föreslås att kongressen beslutar:

- Att skyndsamt ändra stadgarna så ordförandena i varje klubb/avdelning (29 personer) blir självskrivna kongressledamöter.
- Kongressen begränsas till 29 ledamöter.
- Förbundsstyrelsen ska inte ha rösträtt i kongressbeslut.
- Resultatet av stadgeändringen ska redovisas vid extrakongress hösten 2024.

Christer Nyberg

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 2 och 3

Riksförbundet M Sverige är en demokratisk organisation där alla medlemmarna över 18 år, aktiva i klubbar/avdelningar och övriga, har rätt att kandidera till kongressen, organisationens högsta beslutande organ. Alla medlemmar äger även rätt att rösta fram sina representanter i kongressen. Kongressen i sin tur väljer styrelse som utser vd. Denna struktur ger medlemmarna en central roll i beslutsfattandet och styrningen av organisationen, något förbundsstyrelsen anser vara av högsta vikt. Förbundsstyrelsen betonar att Riksförbundet M Sveriges fortsatt ska vara en demokratisk medlemsorganisation. Bara genom att vara det kan organisationen fortsatt vara de svenska bilisternas främsta företrädare.

Motionärernas förslag om att minska antalet ledamöter i kongressen överensstämmer med den proposition som förbundsstyrelsen lagt fram till kongressen. En av motionerna föreslår att kongressen ska minska till 60 ledamöter, medan den andra föreslår en minskning till 29 ledamöter från dagens 85. Båda motionerna föreslår att varje klubb/avdelning ska ha en ordinarie ledamot i kongressen och att förbundsstyrelsen inte ska ha rösträtt. En av motionärerna föreslår även att varje klubb/avdelning ska ha en suppleant vardera, medan övriga mandat fördelas enligt nu gällande fördelningsnyckel, och att kanslipersonalen inte ska ha rösträtt vid kongressen.

Alla medlemmar har möjlighet att nominera sig själv eller annan. Det gäller både medlemmar som sitter i klubbstyrelser, är avdelningsansvarig eller är medlem i M Sverige för att man stöttar organisationens arbete för Sveriges bilister.

I den nyligen valda kongressen är i skrivande stund 45 ledamöter/ersättare klubbaktiva/avdelningsansvariga och dessa representerar 17 klubbar/avdelningar. Det innebär att det i dag är 13 klubbar/avdelningar som inte har någon representant från sin styrelse. Av dessa klubbar/avdelningar har sex ansvariga uttalat sig om att de inte är intresserade eller har tid att sitta i kongressen. För övriga elva klubbar/avdelningar saknas nomineringar.

Det är ett känt faktum att det för klubbarna är svårt att hitta kandidater till sina klubbstyrelser. Det är även svårt att få medlemmar att vilja arrangera och delta i aktiviteter då tid och engagemang är begränsad. Att då ställa ytterligare krav på vad en klubbaktiv förväntas ställa upp på gynnar inte det viktiga lokala arbetet i klubbar och avdelningar.

Viktigt att beakta är även att antalet klubbar och avdelningar inte är konstant (numera ökande år från år) vilket innebär att motionärernas förslag inte tar höjd för förändringar i organisationen; en klubb eller avdelning kan läggas ned mellan kongressval. Och nya klubbar och avdelningar kan tillkomma.

Förbundsstyrelsen anser att motionärernas förslag inte skulle främja organisationens effektivitet eller demokratiska processer. Att begränsa kongressen till endast 29 ledamöter skulle minska den demokratiska representationen, medan förbundsstyrelsens proposition föreslår 58 kongressledamöter för en bredare representation och en mer inkluderande beslutsprocess.

Att utesluta förbundsstyrelsen från kongressbeslut skulle underminera deras möjlighet att bidra med värdefulla insikter och expertis. Förbundsstyrelsen är vald av medlemmarna för att leda organisationen, och deras röst bör fortsätta vara en del av beslutsprocessen. Anställda har inte rätt att rösta.

Några andra, jämförbara organisationer som ger sina respektive styrelser rösträtt vid sina kongresser/årsmöten/stämmor och liknande är bland annat:

- SPF Seniorerna
- LO
- Hyresgästföreningen
- Företagarna
- Advokatsamfundet
- Sveriges Arkitekter
- Svenska Läkaresällskapet

Förbundsstyrelsen anser att motionärernas övriga förslag inte skulle gynna vare sig medlemsnyttan eller organisationens demokratiska processer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionerna.

Motion 4

Endast kongressledamöter rösträtt på kongressen

Enligt nuvarande stadgar har både kongressledamöter och förbundsstyrelsen rösträtt på kongressen. Jag anser att förbundsstyrelsen blir jävig om man beslutar om sitt utförda och/eller kommande arbete.

Enligt M Sveriges stadgar, 3 kap. Organisation: "Kongressen är förbundets högsta beslutande organ". "Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande organ mellan kongressen och leder verksamheten"

Jag föreslår därför en stadgeändring

-att ordalydelsen i kap. 4.1 Kongress ändras till: **Kongressen består av 85 st valda ledamöter.** (Nuvarande lydelse: Kongressen består av 85 st valda ledamöter samt förbundsstyrelsens valda ledamöter.)

-att ordalydelsen i kap 4.2 Rösträtt ändras till: **Rösträtt vid kongress tillkommer valda kongressledamöter** (Nuvarande lydelse: Rösträtt vid kongress tillkommer valda kongressledamöter samt ledamöterna av förbundsstyrelsen.)

-att om ovanstående 2 st attsatser beslutas, stryks sista stycket i kap. 4.2 Rösträtt, eftersom det blir överflödigt: "Ledamot av förbundsstyrelsen får inte delta i beslut om förbundsstyrelsens ansvarsfrihet eller vid personval".

Anne Johansson

Motion 5

Gällande ändring av stadgarna för M Sverige, 4 kap, 4.2 st 1 och st 4

Enligt stadgarna för M Sverige, 4 kap, 4.2 st 1, tillkommer rösträtt vid kongress valda kongressledamöter samt ledamöter av förbundsstyrelsen.

Kongressen är högsta beslutande organ för M Sverige (enligt vad som framgår av 3 kap stadgarna). Förbundsstyrelsen är högsta beslutande organ mellan kongresserna.

Det åligger förbundsstyrelsen att bli verkställa beslut fattade av kongressen.

Om M Sverige vill vara en modern organisation, som lockar yngre och nya medlemmar, är det av största vikt att organisationen framstår som demokratisk. Det är inte demokratiskt med en organisation där förbundsstyrelsen får vara med och rösta om sin egen förvaltning och åtgärder (bortsett från de undantag som är inskrivna i stadgarna, fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och frågor gällande personval, där styrelsen inte har rösträtt).

Jag yrkar att kongressen för M Sverige beslutar

att 4 kap, 4.2 st 1, i stadgarna för M Sverige ändras så att där anges att rösträtt tillkommer enbart valda kongressledamöter, samt

att 4 kap, 4.2 st 4, utmönstras ur stadgarna.

Ann-Charlotte Bålman

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 4 och 5

Att ta bort förbundsstyrelsens rösträtt vid kongressen skulle vara ovanligt, jämfört med vad som är brukligt bland andra, liknande organisationer.

Självfallet ska inte förbundsstyrelsen ha rösträtt när det gäller personval eller frågan om ansvarsfrihet. Så är det heller inte i dagsläget eftersom det då uppstår jäv.

Det är praxis för många ideella organisationer i Sverige att deras valda styrelser har rösträtt när deras högsta beslutande organ samlas.

Styrelsen är ansvarig för att fatta viktiga beslut och styra organisationens övergripande inriktning och strategier. Att tilldela styrelsen rösträtt på det högsta beslutande organet ger dem möjlighet att påverka organisationens framtid och säkerställa att deras synpunkter och insikter beaktas vid beslutsfattandet.

Styrelsens inflytande har för övrigt minskat vid Riksförbundet M Sveriges kongresser eftersom antalet styrelseledamöter, efter beslut om stadgeändring vid kongressen 2020, minskats från tio till åtta ledamöter.

Några andra, jämförbara organisationerna, som ger sina respektive styrelser rösträtt vid sina kongresser/årsmöten/stämmor och liknande är bland annat:

- SPF Seniorerna
- LO
- Hyresgästföreningen
- Företagarna
- Advokatsamfundet
- Sveriges Arkitekter
- Svenska Läkaresällskapet

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionerna.

Motion 6

Fyllnadsval av kongressledamöter

I flera valkretsar saknas det kongressledamöter och i andra har man inte lyckats få fram några reserver.

År 2023 önskade valberedningsgruppen få in anmälningar till höstens kongressval senast den 30 april, fastän avstämningen av hur många kongressledamöter en valkrets kunde få, inte var förrän den 31 juli. Det gjorde det svårare att få fram tillräckligt många intresserade för att kandidera.

Det händer även att kongressledamöter avslutar sitt medlemskap eller flyttar från valkretsen under pågående ledamotsperiod. Om valkretsen då inte har reserver, förloras ledamöter och det blir vakanser under hela återstående ledamotsperiod.

Det vore bra om medlemmarna i valkretsarna i realtid kunde se hur många kongressledamöter en valkrets kan få, vilket kan få till följd att valkretsarna anstränger sig extra mycket för att öka på medlemsantalet, vilket torde gynna M Sverige som helhet med ökade intäkter.

Jag föreslår

att avstämningsdatum för det antal kongressledamöter som en valkrets får, bestäms innan anmälningstiden gått ut för att kandidera som kongressledamot.

att medlemmarna i realtid kan följa hur många ledamöter en valkrets kan få.

Jag föreslår en stadgeändring så

att valkretsen under pågående kongressledamotstid kan genomföra fyllnadsval av kongressledamot/ledamöter om reserver saknas.

att förslag på kongressledamöter till fyllnadsvalen kan komma från såväl valkretsens medlemmar som lokalklubbens/lokalklubbarnas styrelse/styrelser.

Anne Johansson

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 6

Förbundsstyrelsen delar motionärens oro kring bristen på representanter i vissa valkretsar och är, tillsammans med valberedningen och kansliet, engagerade i att hitta lösningar för att säkerställa en representativ och effektiv kongress. Här har även klubbarna och avdelningarna en viktig roll att fylla.

Enligt förbundets stadgar kap. 7 *Val av kongressledamöter* ska valberedningen bereda nominering av ledamöter till kongressen. Förslag till nomineringar till val av kongressledamöter ska vara kontoret till handa senast den 1 september det år valet äger rum. Mandatfördelning sker utifrån antal medlemmar i respektive valkrets den 31 juli det år valet förrättas vilket innebär att det motionären yrkar på redan är reglerat.

Vad gäller motionärens yrkande om att medlemmar i realtid ska kunna följa hur många ledamöter en valkrets har, så är det i dag tyvärr inte systemmässigt möjligt att genomföra.

Vad gäller motionärens förslag om en stadgeändring för fyllnadsval av kongressledamöter under pågående mandatperiod är det inget förbundsstyrelsen ställer sig bakom. Organisationer i Sverige följer en tydlig tidslinje för val och mandatperioder, där valen hålls vid fasta tidpunkter och eventuella vakanser fylls vid nästa planerade val. Fyllnadsval till kongresser, stämmor eller motsvarande under pågående mandatperiod är mycket ovanligt.

Grundproblemet är att organisationen har för få nomineringar till kongressombud men också att M Sverige har för få röstande till kongressvalen. Förbundsstyrelsen har i en särskild proposition till kongressen aviserat och föreslagit kongressen att uppdra åt förbundsstyrelsen att bland annat vidareutveckla inflytandet för medlemmarna. Samtidigt ska förbundsstyrelsen komma med förslag till att ge medlemmarna ytterligare mervärden i medlemskapet.

Viktiga delar för ett utvecklat medlemsinflytande och ökat mervärde för medlemmarna är bland annat att skapa ett betydligt större engagemang för M Sveriges åsikter och arbete. Det innebär bland annat att skapa ett märkbart ökat intresse för M Sveriges kongress och få fler att engagera sig i den. Om vi lyckas med detta kommer behovet av fyllnadsval att falla bort. Då kommer det att finnas många redan valda ersättare som står på tur för att träda in som kongressledamöter. Därmed behöver inga fyllnadsval genomföras under kongressperioden.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse att-sats 1 besvarad.

att anse att-sats 2 besvarad.

att avslå att-sats 3.

att avslå att-sats 4.